

NAROČNINA ZA JUGOSLAVIJO
VIJO ČETRTLETNO DIN 15
CELOLETNO DIN 60 ZA
INOZEMSTVO JE DODATI
POŠTNO OGLASI PO
CENIKU / POŠTNA PLAC
ŠTEVILKA PO DIN 150
POŠT. ČEK. RAČ. 13.188

ORJUNA

VREDNOSTI IN VPRAVA
V VČITELJSKI TIŠKARNI
ROKOPISI SE NE VRA
ČAJO / ANONIMNI DO
PIŠI SE NE PRIOBČV
TEJO / POŠTNA PLA
CANA V GOTOVINI
TELEFON ŠTEV. 906.

Položaj.

Vročina raste od dne do dne. Nastala je splošna stagnacija v našem javnem in političnem življenju. Edino neumorno zgovorni predsednik mirotvorne šudotvorne republike hiti govoriti in dati intervjuve, da nadoknati to, kar je zamudil v težkih in britkih dneh duhovnih vaj. Drugače pa je zavladalo mrtvilo. Skupščina in delo sta odložena na jesen.

Navzlic temu je ozračje polno elektrike in prežeto neke zaenkrat še pritajene napetosti. Nettunske konvencije, trgovinska pogodba z republiko Avstrijo, državni podtajiški in premeščanje državi ter jugoslovenski ideji zvestih uradnikov, ustvara stanje, ki kriči po jasnejši dejanjih in odkritih besedah. Tajnost sporazuma med radikali in radičevci je danes bolj zavarovala kakor kedaj doslej. Vendar izgleda, da se sporazum ne razvija popolnoma v smeri, kot bi se vsaj po besedah in izjavah radikalnih triumviror moral. Oblastine in občinske volitve so zaenkrat še odložene ad calendas graecas, govori pa se o novih skupščinskih, ki jih žele baje i radikali i radičevci. Oboji žele namreč vlade in veliko moči!

V znanju politiki dominira gospod minister Ninčič in daje izjave popolnoma divergetne z onimi njegovega radičevskega kolega dr. Krajača. Notranja politika pa stoji na mrtvi točki. Politiki in poslanci so se porazgubili po letoviščih in kopališčih, da si ohišajo po dolgem in napornem delu v Narodni skupščini, živce in vroče glave.

Opozicijski poslanci, posebno klerikalni, zagovarjajo svojo politiko med narodom in mu obetajo boljše čase, ki jih pa neče in neče biti. Pribeževci obdržava shode po Hrčegovini, ki pravijo, da dobro uspevajo. Na njih vzklikajo Narodnemu bloku... Pribeževci pa od-

ločno odklanja namigavanja radikalov, da tvorijo njihovo rezervo, najsi je samo v lojalni opoziciji. Drugače pa je danes opozicija skoro brezmočna, kar je najlepše izpričal novi »svobodoljubni tisoletni zakon« s svojimi milimi določbami za novinarje. Vlada jim pač hoče v svoji dobrohotnosti oskrbeti zastoj hrano in stanovanje, poleg posebne uredbe o odnošajih med novinarji in lastniki listov, ki jo tudi obljublja.

Vse to stanje, ki je navzlic početni dobi vendar zelo abnormno, povzroča med narodom vedno večjo brezbriznost napram javnim vprašanjem in politiki, ki jo prepriča vedno bolj in bolj v roke beograjskih cincarov in patoloških političnih avljatkov. Kar je še delavoljnih ljudi, pa padajo v ekstremno razpoloženje, ker ne znajo ali ne marajo uveljaviti svojih zmožnosti v pošten in berbeni akciji.

Orjuna je že v početku te dobe očrtala svoje stališče napram sedanjemu položaju, ki se tudi danes ni v nobeni strani izpremenilo. Jugoslovenska fronta, ki je bila doslej branjena in ščitena vsaj imenomoma po celi vrsti raznoimenskih partij, izgubila od dne do dne na številu teh priložnostnih borcev. Prehaja pa izključno v roke onih, ki so jo osnovali s svojo in svojih soborcev krvjo.

Velika zgodovinska naloga teh pa je, da to fronto očuvajo pred navali združenih sovragov jugoslovenske fronte in da prej ali slej preidejo v protinapad, ki bo za vedno razrušil fronto seninih starcev, abotiranih neobgijencev in po tatiških in podtajiških stolčkih hrepenečih afaristov.

Da pride ta dan čimprej, pa bo potreba še mnogo delati in trpeti, ker falange nasprotnika so tako močne, da bi bilo gorje temu, kdor bi jih podcenjeval.

Dvojna mera.

V soboto in nedeljo, dne 15. in 16. avgusta se vrše velike spominke svečanosti v počast tisoletnice Tomislavovega kraljestva. Na ta dva dni priredi hrvatsko separatistično sokolstvo svoj veliki zlet, ki naj bo manifestacija hrvatsva in vsega onega, kar je leta in leta rušilo temelje naše države. Hoteč paralizirati separatistično tendenco te proslave in ji dati jugoslovenski značaj, je sklenil Glavni odbor, da se vrši 15. in 16. avgusta zlet vseh akcijskih čet Orjune v Zagrebu združen z velikimi vežbami. Po sklepu je takoj vložil na notranje ministrstvo tudi za to potrebno prijavo in naprosil za dovoljenje.

Jedva so čuli o tej nameri radičevci, že so zastavili vse svoje sile, da se ta namen Orjune prepreči. Zadeva je prišla tudi pred ministrski svet, ki je izdal podrejenim zagrebškim oblastem nalog, prepovedati zlet Orjune, kar se je tudi izvršilo.

Vlada pa se je nadalje še potrudila, da kar najbolj podpre ta zlet. Brez odlašanja je dovolila 75% popust na železnici in še drugače podprla to prirediteljsko hrvatskih separatistov. Dočim pa ni hotela sprva dovoliti pri zletu Orjune v Beogradu piti 1/2 vožnje in ji je stavila nešteto ovir.

Poleg vsega tega pa je sklenila še to, da se udeleži tega zleta onih ljudi, ki so pisali, da jih prisega cesarju Karlu veže do smrti in ki so pripravljali upor leta 1919. in 1923. samo Njegovo Veličanstvo. Sklep

je bil prvotno že umaknjen. Iz najnovejših poročil pa je razvidno, da bo kralj vendarle prisostvoval prireditvi čisto plemensko orientirane organizacije in to v spremstvu g. Stjepana Radića...

Izvajanj iz teh dejstev ne bomo vršili. Prihajemo edino le to, da je morala Orjuna še pred nedavnim časom marširati preko Beograda za kraljevim dvorom. Najsi je prihitela v Beograd največ zato, da se pokloni svojemu kralju in visokemu kraljevemu domu. Konstatiramo tudi to, da se lanskega zleta Jugoslovenskega sokolskega saveza, ki stoji od svojega početka neomajno hr zvesto na temelju načel narodnega in državnega edinstva vseh Jugoslovenov pod žezlom Karađorđevićev ni udeležilo Nj. Veličanstvo kralj. Boriti se je moralo tedaj to jugoslovensko Sokolstvo za nastop na ulici, celo ravno s tisti elementi, ki jih bo sedaj počastil kralj s svojim visokim obiskom. Kajti tisti lanski sramotni dnevi, ki jih je več ali manj inscenirala taista Vlaška ulica, katera bo morda sedaj oduševljeno pozdravljala kralja in njegovega spremeljevalca St. Radića v srcih pravih Jugoslovenov še niso pozabljeni. Pozabili so jih pač lahko radikalni ministri, pozabili pa jih ni jugoslovenski nacionalist, ki je moral tedaj s krvjo potrditi svoje nacionalno in monarhistično prepričanje.

In ta jugoslovenski nacionalist dviga danes svoj od vseh neodvisni glas in sviri ob 24. uri merodajne

faktorje, da se ne prenačijo! Izigran je bil Stojan Protić, izigran je bil Ljubo Davidović in mi morda daleč čas, ko bo v to kombinacijo prevaranih vstopil tudi naš sivi premijer. Pod nobenim pogojem ne sme priti v to kombinacijo naš najvišji ustavni faktor, ker bi bila s tem prizadejana toliko škoda državi

in naciji, dasi obsega te danes niti največji pesimist ne bi mogel predstavljati!

Upravičenost te napovedi najbolj izpričuje to, da zbira velik del rezervnih oficirjev - Orjunašev in dobrovoljcev v Hrvatski podpis za kolektivno odstavko na oficirski čin vsled tega postopanja...

Italijansko delavstvo.

Izpolnjujejo se napovedi oficirskih predstavnikov naše zapadne prijateljske sosedje. Počasi ali gotovo pronalca Italija v naše ozemlje in ga pretvarja v svojo interesno sfero, ki naj bi tekom časa brez nadaljnega postala lahko tudi italijanska kolonija. Vara se onl, kdor podcenjuje to polagano infiltracijo italijanske gospodarske ekspanzivnosti v naše ozemlje.

Z mirovnimi pogodbami si je Italija pridobila izhodne točke za svoje nadaljnje delovanje, s kojim je sedaj že započela. Zavarovana po svojih izbornih strateških mejah in neogrožena na zapadu in jugu obrača danes Italija predvsem svoje zemlje lačne oči na vzhod v savsko dolino, po kateri hoče prodreti v srce Jugoslavije. Kot avantgarda pri tem prodiranju pa ji služi njen kapital in njene na človeških silah prebogat zaloge ljudstva, ki danes ne morejo najti po svetu kruha.

Pri tem prodiranju pa ji najbolj pomagajo v svoji dobroverni ali pa zlobni ravnodušnosti naši diplomati, ki predajajo za skledo leče in zapeljive nasmehle lepim Italijank svobodo in gospodarsko bodočnost celih jugoslovenskih generacij. Potrditi zato je v dosedanjih prijateljskih odnošajih med Jugoslavijo in Italijo več kakor dovolj. Nov člen te brezkončne verige pa tvorijo nettunske konvencije, ki v marsikaterem oziru odpirajo naravnost na široko vrata italijanski ekspanzivnosti.

Pobaviti se hočemo danes samo z eno teh mnogoštevilnih konvencij, ki ureja vprašanje zaposlenja italijanskega delavstva v Jugoslaviji. Sicer se zaenkrat niso znane točne določbe te konvencije, toda nastop radičevskega ministra

dr. Krajača napram tem določbam pove več kakor dovelj.

Jugoslaviji grozi danes vsled krivde odgovornih faktorjev, ki vidijo celo v tem »dobro in uspele pogodbe«, preplava italijanskega delavstva. Naše že itak tako zelo brezposelno delavstvo, ki si jedva z naporom vseh svojih fizičnih sil prisluži svoj vsakdanji kruhek, stoji pred dejstvom, da se bo moralo odslej še za ta bori zaslužek boriti z italijanskim konkurentom, kojega minimalne zahteve napram podjetnikom naravnost pozivajo iste, da sprejmejo v svoja podjetja cenene italijanske delavce. Pričela se bo zopet stara pesem! Sinovi Jugoslavije se bodo morali seliti in iskati kruha po južni Ameriki, Tulerodci in njeni sovražniki pa bodo zavzemali bogato obložene jugoslovenske mize ter pričeli uklepati jugoslovenski narod v strašno in sramotno gospodarsko suženjstvo, ki je samo predhodnik političnega robstva.

S temi masami italijanskih delavcev, ki so jim danes zaprta vrata Unije in južne Amerike, pa bo prišla tudi neštevilna množica italijanskih špijonov. Ti pa bodo že ukrenili vse potrebno zato, da bo lahko sedanja fašistovska Italija brez velikih žrtv razširjala preko teles izdanih in grdo prodanih Jugoslovenov meje bodočega novega rimskega imperija. Proti njim bo vsaka protiakcija brezuspešna, ker kdo bo iskal in našel med onimi silnimi tisoči, ki bodo v najkrajšem času planili preko provizornih meja italijanskih generalštaberjev? Morda veliki italofil g. minister Ninčič ali kateri drugi njegovih?

Ne bomo se spuščali v nadaljnja razmotrivanja posledic teh katastrofalnih konvencij, ki so bile pod-

LAJSANA
 PLAČILA ZA
 BLEKE
 DAZE
 BERNATOVIC

pisane baš v hipu otvoritve liške železnice in Jadranske izložbe, ko je predstavnik taiste vlade, katera je podpisala te konvencije govoril o gospodarski osamosvojitvi Jugoslavije in o našem Jadranu.

Opozorili smo pravočasno odgovorne faktorje na strašne posledice teh konvencij, ki bodo pomnožile še za mnogo tisoč armado brezposelnih Jugoslovenov, ki danes brezupno zro goli in lačni v temno bodočnost.

Z bolesto v srcu opazimo, da pa napram tem konvencijam ni onega odpora, ki bi bil popolnoma upravičen v vrstah našega delavstva. Njegovi sicer tako zgovorni poklicni branilci danes molče kot grobovi in prepričajo polje za akcijo izključno Orjuni, ki bo storila gotovo vse, kolikor bo v njeni moči, da se preteča nevarnost kar najbolj omeji. Vendar imajo v tej zadevi v prvi vrsti besedo naši delavci, ki imajo sedaj dovelj prilike izkazati silo in moč svoje organizacije, s katero so hoteli zatreti Orjuno v Trbovljah.

Orjuna bo njih delo spremljala z vsemi simpatijami, poskrbela bo pa tudi, da se bo vojna, ki jo je napovedala onim zločestim elementom, ki danes vrše mešetarsko opravilo v dobro italijanske agresivnosti, končala z eliminiranjem vseh teh nekažnovanih veleizdajalcev, pa najsi potem zavzemajo kakršnokoli že položaj! Sporedno s to akcijo pa se bo pobrigala tudi zato, da bo bivanje dragih nam prijateljev iz dežele citron in oranž med Jugosloveni kar najbolj udobno in prijetno, in to tako zelo, da jim bo ostalo v neizbrisnem spominu...

Čudni privilegiji.

Štedenje so pričeli uveljavljati zadnje čase v posameznih panogah državne uprave. Posebno pa še pri železniškem ministrstvu, ki je ukinilo vse različne vozne ugodnosti, katere so imeli nekateri pri potovanju. Ustavili se niso celo pri novinarskih prostih vozovnicah, ki so jih menda v znamenju posebne naklonjenosti sedanje vlade napram novinarjem tudi ukinili.

Zadeva ima poleg tega jugoslovenom zelo neprijetnega lica pa še drugo lice, ki je posebno naklonjeno separatistom in drugim sovražnikom države tudi z one strani državnih meja.

Tako smo imeli priliko te dni občudovati dva vagona priklopljena brzemu vlaku proti Trstu, ki sta bila polna napisov: »Eviva Italia!« in »Eviva Jugoslavija!« V podkrepitev teh napisov sta bila tudi lepo dekorirana z italijanskimi trico orami in jugoslovenskimi prapori.

Zanimali smo se za potnike, ki jim je prijateljstvo med Italijo in Jugoslavijo prišlo že tako v kri, da so ga dokazovali s to svojo precej eksotično dekoracijo vagonov. Izvedeli smo, da so to mladi Italijani, naseljeni v Romuniji, ki potujejo v Italijo občudovati veličino in delo črnosrajčnih odrešiteljev Italije.

Povedali so nam tudi pristočno, da se preko Jugoslavije peljejo čisto zastoni in da jim gredo odgovorni faktorji zelo na roke. Kot dokaz temu so navedli, da so jih že v Vinkovcih ustavili in zahtevali od njih vozovnice. Na ukaz

Zahtevajte vedno

„GAZELA“ MILO!

V soboto 15. VIII. vsi na veselico Orjune-Vič

generalne direktije pa so jih morali peljati naprej proti Zagrebu, kjer se je ta proces zopet ponovil. Čudili smo se temu postopanju in naročili naši obmejni organizaciji na Rakeku, da pazno premosti te čudne goste-zastojnike.

V Rakeku so jih železniški organi ponovno zadržali in zahtevali od njih vozovnic. Na intervencijo generalne direktije železnic pa so jih morali navzlic temu, da niso imeli nikakih vozovnic niti vozniških dokumentov, prepustiti preko meje. Prevozili so na ta način celo Jugoslavijo v brzovlakcu zastoj.

Blizina meje in samozavest radi visokega pokroviteljstva pa je te zastojarske Italijane navdalo tudi z drskostjo, da so sneli napise »Eviva Jugoslavija!« in jugoslovenske zastave. Vsled intervencije naših ljudi, ki so energično nastopili proti temu izzivanju in zahtevam,

da takoj odstranijo tudi fanfaronске napise, so zopet izvesili jugoslovenske zastave. Ob tej priliki je moral nekaj teh Italijanov prepustiti v rokah naših članov tudi fašistovske znake, s katerimi so hoteli izzivati po Rakeku.

Tako gola dejstva! Sedaj pa z velikim zanimanjem pričakujemo pojasnil generalne direktije železnic, ki nam bo pojasnila, na kak način se je mogoče tujim državljanom in naši državi smrtno sovražnim organizacijam pripadajočim članom, voziti po celi Jugoslaviji z brzovlakom brezplačno.

Pričakujemo tega sporočila s tem večjo nestrpnostjo, ker nam je znano, da tirja železniška direktija vozovno od ljudi, ki so bili proti svoji volji v spremstvu orožnikov prepeljani v Ljubljano in to navzlic temu, da so že a priori izjavili, da te vozovnice ne poravnajo!

Škofjeloška Orjuna svojemu predsedniku br. Rudolfu Ziherlu.

Težka in trnjeva je pot kladi-varjev Jugoslovenstva. Ni še dovolj živ; več in več terja Usoda od nas — do brezmejnosti. Datj smo morali Tebe, ki si nam bil najljubši, najdražji — Tebe, ki mu ne vemo vrednejšega naslednika.

Presilna je bila več, ki nam je sporočila, da Te ni več, da si odšel od nas, presilna, da bi jo mogli razumeti v vsej njeni strahoti. Tega nismo pričakovali, zato ne moremo doumeti...

Dokaj borbenih dni ima zaznamovati škofjeloška Orjuna. Z desne in leve so hoteli njeni nasprotniki zaustaviti njen pokret, postaviti pregrade, preko katerih ne bi bilo poti. Ali zaman! Baš v najkritičnejšem trenutku posledic trboveljskih dogodkov si postal krmljar naše organizacije. Kljub vsemu si z železno energijo in smekostjo ter treznim in močnim razporedom utrj organizacijo kredo razvijajoči se pot ter nepobitno dokazal, da nismo organizacija papirja, Ideja nacionalizma je vodila vseskozi. Zato nisi maral članov, ki so se umikali odločno izpovedovati svojo pripadnost pri Or-Ju-Na. Vse napake si grajal; doma pa tudi drugje si zahteval brezpogojno discipliniranost. Razvil si naš simbol 21. junija, a čez dober mesec si legel k večnemu počitku. Ugibal si še, kdo bo neki prvi, ki ga bomo spremili z razvitim barjakom na njega zadnji poti. Ravno Tebe je izbrala usoda menda zato, da je bil doprinešen dokaz krute ironije življenja. Našemu glavarju si bil desna roka — njega zamenik. Stevilni posli Te niso zadrževali, da ne bi pohljal med četnike in se udeleževal vežb. Z

zvonikom prvim tenorjem si izpopolnjeval ubrano petje svojih bratov ter dokazal ljubezen do naše pesmi. Povsod smo Te imeli — povsod bi navzroč, zato ta globoka vrzel... Že smo sklopali kako razširiti pokret po okolici, kako zainteresirati naš narod za naše delo, ko Te je sredi komaj zapluzene njeve iztrgala smrt in Ti odvzela plug.

Tvoje življenje je bilo velik delovni dan. Zaposlenost med nacionalisti Te ni zadrževala, da ne bi s svojo roko posegel med druga nacionalna in humanitarna društva. Sokolu si bil zvest podstarosta. Se si nam v spominu, ko si se gibal po odrskih deskah v igri »Rokovnjači«. Podprl si zgradbo »Sokolskega doma«, ker si vedel, kje bo žarišče vseobče nacionalne delavne sile. In kdo Te bo nadomestoval v pevskem zboru?

Svojo skrb si posvečal povzdigi mesta Škofje Loke. Kdo bi se bil s toliko vnemo boril za dosego srekega poglavarstva in ustanovitve mlekarške šole? Nihče.

Ako si tako deloval v procvit celokupnosti, kolika je bila šele ljubezen do Tvoje družine, ki si jo pustil samo. Za nas je bila Tvoja izguba vrlo težka, kolika šele za Tvoj dom. Naj bi Tvoja življenjska družica z otročki našla dovolj moči in sile, da premaga udarce nedanjih dni. To je naša iskrena želja — kumici prapora S. Ziherlovi.

Dragi Rudolf! Vsej Škofji Loki ostaneš v neizbrisno dobrem spominu; toliko bolj še nam kot svojem predsedniku. Naj Ti bo počitek v jugoslovenski zemlji lahak in svet, kakor Ti je bila sveta ljubezen do rodne grude!

In mi bratje — sestre preostali? Kaj bo naša najlepša oddolžitev br. Rudolfu. Da gremo vsi po njegovih delih življenja in postanemo takl kakršni je bil on, t. j. značajni in pošteni ljudje. Njegov duh naj živi med nami kakor živ plamen globokega spoznanja; in naše besede — večim mu spomin — bodo pravi izraz čutenja globoko ranjenih src zvestih Orjunov.

Dopisi.

Store. Dne 26. julija je poverjenstvo Orjune v Storah priredilo ob priliki obiska delegata O. O. br. Tripalo bratski sestanek. Poleg domačega članstva se je istega udeležilo tudi več bratov celjske Orjune. Po nagovoru br. Potočnika je povzel besedo delegat br. Tripalo, ki je temeljito in temperamentno, kakor on to zna, obrazložil program in splošni namen in pomen Orjune v nacionalnem in socialnem oziru, čemur obojemu je podlaga bratstvo. Navzoči so njegovim izvajanjem sledili z velikim zanimanjem ter vmes večkrat živahno pritrjevali. Po delegatovem razpravljanju se je razplel prost razgovor o raznih zadevah naše organizacije in je dajal delegat točno pojasnila na razna vprašanja, ki so jih nanj postavili udeleženci tudi nečlani. Sklenilo se je, da se v najbližji bodočnosti osnuje v Storah mestni odbor. Na sestanku se nam je od vseh strani povdarjalo, kako nevzdržno so nacionalne in socialne razmere v štorski tovarni ter bo treba tem razmeram posvetiti prav posebno pažnjo.

Sestanek je bil glasna priča tega, kako daleč je prodrlo med delavce vseh strank prepričanje, da je Orjuna s svojo životvorno idejo bratstva in nacionalizma ter vsled svoje neomajne odločnosti edina organizacija, ki je zmogla in voljna delati za izboljšanje naših težkih življenjskih razmer. Po govorih se je osnovala delavska sekcija poverjenstva Orjune v Storah, kateri ključemo: »Delavska Orjuna, naprej!«

Iz Litjske kotline. (Slika iz preteklih in sedanjih dni.) Kadar se sprehajam po lepi naši Savski dolini, slišim največkrat odmeve lepih jugoslovenskih nacionalnih pesmi. Planula zora... Ojunaši... »Mi vstajamo in Vas je strah«. Izliv teh pesmi hladi dušo, vžiga srce in zavest jugoslovenskega nacionalista.

Povešene glave bivših in sedanjih avstrijskih kmetov naj še misli izpričujejo jasno potrtost in pobitost nasprotnika. Ves boj, voden proti nam, je bil zatrt v kati železne volje in discipline naše akcije... Naše vrste so se pomnožile s svežimi in zdravimi močmi. Pozdravili smo nove brate in sestre iz Šmartinske doline v naši sredi. Pljunki podležev so se prijeli istih, ki so jih oddali v »Domoljubu« in »Slovencu«. Preživeli smo čase, ko se je po nasprotnikih uhahtskano ljudstvo — skrilo pred nami... Preboleli smo psovke, v veri da privede tok časa naše dobro ljudstvo do spoznanja, ter sejali evangelijske pravice, resnice, svobode, bratstva, ljubezni med narod, zavedajoči se apostolskega dela. Zeli smo ob zdravem semenu in naši odmevi v vseh slojih naroda. V naših vrstah vidiš danes poleg uradnika, obrtnika, kmetijskega sina — tudi delavca, ki vežba v vrstah naše akcije, prijazni in zadovoljni obrazi večine bivših naših nasprotnikov izpričujejo jasno o mirnem, preudarnem in treznem delu Orjuna.

med nami kakor živ plamen globokega spoznanja; in naše besede — večim mu spomin — bodo pravi izraz čutenja globoko ranjenih src zvestih Orjunov.

Kadar pogledam v vrste naše akcije, vidim ono veliko zadoščenje naroda napram Orjuni. Razigrana srca, krepke postave, železna volja, disciplina, me uverja o smeri pohoda mladine. Marsikatera pritažena solza starih borcev korakajočih ob strani krepkega naraščaja blaži in užiga zavest mladini, »da bodočnost je naša«. Ob spominu na trnjevo pot preteklosti, vidimo danes povsodi prijazne in dostojne sprejeme.

Bratje in sestre! Zavedajmo se časa. Hitimo v naravo, zasadimo plug, da izorjemo zadnjo ledino in jo obsejemo z zdravim semenom naše misli.

F. L. Ljutomer. Priporočljiv trgovec je g. Fritz Zemljčič prej Semlitsch v Ljutomeru. Dal je dovoljenje tukajšnji Orjuni, da se sme na predvečer Vidovega dne na njegovem prostoru kuriti kres v spomin padlim junakom. V zadnjem trenutku pa je dovoljenje umaknil ter tako hotel preprečiti to skromno proslavo. Toda glej ga spaka, ob 20. uri se zasveti nad Ljutomerom, kresovi gorijo. Gospod Fric pa brž po gosp. Viherja, kateri je dal dovoljenje, da se sme na njegovem prostoru kuriti kres, češ, naj isti zabrani nadaljno kurjenje, ker v nasprotnem slučaju mu Orjunci požgejo celi vlograd. — Gosp. Viher se ni dal našantati od omenjenega gospoda. — G. Fric se opozarja, da lenja z rovarstvom proti tukajšnjim nacionalistom. Dasiravno se trka na prsi, da je Slovan, čudno spričuje nemška vzgojiteljica, katere se tako izvažno dere po trgu, da mora vsak razumeti — češ ta je pa od gosp. Frica.

Tukajšnjim nemčurjem je zopet zrasel greben, odkar so jim ga malo porezali Dalmatinci v kavarni Starman. Švabčari se tako, da človek misli, da smo v Berlinu. Vse dotične gospode in gospe, ki so tudi državni uradniki in iste, ki nosijo tudi sokolski znak, svarimo, lenjajte, da ne bo prepozno!

Ljutomerskim narodnim damam pa priporočamo, da podpirajo le narodne rokodelce, a ne razne Grete in Reze, ki se vedejo tako izvažno pred ljutomersko narodno javnostjo in ki lepjo lepake nemčurskega kandidata Schauerja.

Danes toliko! Nacionalist. Iz Koroške. Pri nas so zadnje čase postali nemčurji vse bolj ponižni, odkar jih je pričelo objemati spoznavanje, da se je v resnici lahko prikaže preko Karavank trda jugoslovenska pest. Zadnji Ciril-Methodovi kresovi so jih močno razburili. Po hišah so hodili tudi po neke rožniki, ki so povpraševali po kurilnih kresov. Izvedeli niso seveda nobenega. Povemo pa jim, da ni več daleč dan, ko bomo kurili drugačne kresove, ob svitu kojih bodo za vedno zapuščali naše vasi in sela razni helmatsučerli. Samozavest med našim narodom zopet raste, kakor tudi borbenost, ki je najboljša jamstvo, da so vsi napori sedanjih provizornih gospodarjev ponemčiti ga — zastoj.

OBLEKE

kupite najcenejše pri
JOS. ROJINA
LJUBLJANA.

Lesce. Par oseb, z g. župnikom na čelu, se je namenilo, da zidajo novo mežnarijo. Vse prav. Le to bi bilo omeniti, da mi iste ne rabimo, kajti v njej bi bilo stanovanje za žensko, ki vzgojuje svojo mladež v nemškem duhu in katera ni niti naša državljanka, pač pa naša nasprotnica. — Ali ne bi bilo bolje, da bi se gospodje zavzeli za zidanje nove šole? Mežnarija pa naj bi bila v sedanjih šoli, ki stoji tik cerkve in ki je za to tudi najprikladnejša. G. župnik je nekoč nagovarjal s prižnice farane, naj bi vsak nekaj pripomogli, da bi sezidali hišo ženski, katera igra vlogo organista. Pristavil je tudi, da svet za stavbo že ima. Ker pa nameravajo sedaj zidati mežnarijo na istem prostoru, bo gotovo dobila svoj koteček oseba, ki spada že zdavnaj preko Karavank v blaženo Avstrijo, kjer jo s težkim srcem čaka njen boljši del.

Tudi kobariške junake imamo pri nas, a ne po rodu, pač pa po duši. Ravno pred par dnevi je prišel eden izmed njih, ki je bil pred časom kaj čudno zapisan pri naših oblastih. Danes pa te oblasti molče. Neumljivo je res, da se pri nas vsi grehi tako hitro pozabijo. Možiček pa naj ve, da Orjuna ne pozablja. Družina, ki vsaj hoče biti narodnozavedna, bi že tudi lahko prenehala s svojo italijanščino!

Iz Prevalj. Vseh živahnega povpraševanja po imenih vzornih gojiteljev teutoburščine, o katerih smo v zadnji številki poročali, naznanjamo, da sta to g. Duodek iz Črne in gospodična učiteljica Pečnikova.

Celje. Za prvo slovensko obrtno razstavo v Ljutomeru se blišči valob v tukajšnjem mestu edino-le v izloženem oknu najzagrizenejšje celjske nemške trgovine D. Rakusch.

Če je poslalo predmetni plakat tvrdki Rakusch vodstvo obrtne razstave direktno, je graje vredno, če pa je razobesilo plakat pri Rakuschu morda celjsko obrtno društvo, je naravnost neodpušljivo, kajti prvo kot drugo bi moralo vedeti, da je Rakusch naš največji nacionalni nasprotnik, in da je za take svrhe v Celju dovolj slovenskih izložb.

Pričakujemo tozadevnega pojasnila, posebno od g. Rebeka v Celju, za slučaj, da je morda prišel omenjeni plakat potom celjskega obrtnega društva v Rakuschevo izložbo.

Ob priliki godovanja g. predstojnika pošte na glavnem kolodvoru v Mariboru, Jaka Novaka, se je nabralo 182 Din 50 para za mestno organizacijo Orjune v Mariboru. Mestna Organizacija se tem potom vsem darovalcem najtopeje zahvaljuje.

Vošteni papir za vse razmnoževalne aparate.

THE REX CO., Ljubljana.

Vse o. gg. trgovce, obrtnike in industrijalece opozarjamo, da bomo za časa V. ljubljanskega vele sejma izdali

ilustrirano prilogo gospodarskega značaja

v zelo

povišani nakladi in v barvnem tisku.

Prosimo vse interese, ki žele biti v isti zastopani, da nam pošljejo tozadevne ključke in ev. notice najkasneje do 20. avgusta t. l.

Cene po dogovoru.

UPRAVA.

LISTEK.

A. V.: **Caporetto.**

(Nadaljevanje.)

Mere, katere je ukrenila avstro-nemška vrhovna komanda z namenom, da prikrije svoje namene o pravcu in načinu glavnega napada, so imele povsem uspeh. Prve vesti, ki jih je prejela italijanska vrhovna komanda o zbiranju avstro-nemških čet so bile take, da se Italijani niso mogli prav orientirati, kje da bodo izvršile centralne sile glavni napad. Vse te vesti in že prirojena nervoznost Cadorne je povzročalo vedno večje zmede v italijanski vojski. Vsled svojega nezaupanja napram vsem, ki so prihajali iz Avstrije preko fronte, Italijani tudi pozneje niso hoteli verovati Slovanom-dezertjerjem, ki so naveli čisto točno glavni kraj napada in o tem pravočasno obvestili italijansko vrhovno komando. V enakem smislu je obvestila vrhovno komando tudi II. italijanska armija. Bilo pa je vse

zaman. Vrhovna komanda je skrila glavo pod perot in čakala vsa v strahu nastopajočih dogodkov ter slepo verovala sama sebi in svoji avtosugestiji, ki je slonela na avstro-nemških lažnih operacijah.

V svoji prirodni megalomaniji so celo ti visoki oficirji videli v pripravi centralnih velesil samo koncentracijo čet za slučaj italijanskega napada in nove ofenzive, pri kateri bi potem morda centralne sile izvedle s temi koncentriranimi četami kak protinapad v večjem obsegu. Ko je pozneje dobro delujoča italijanska špijonaža sporočila vrhovni komandi o velikih masah nemške pešadije in artilerije v dolini reke Save, je vrhovna komanda pričela že tudi misliti na možnost eventualne ofenzive.

Globoko zaverovana v svoje sposobnosti je ta komanda nato najsi še ni niti točno vedela, da li bo sovražnikovo dejstvo ofenzivno ali kontraofenzivno že vnaprej določila, da se bo vršila ta akcija centralnih velesil na Banjšici.

Ko je prejela točno poročilo, da se zbirajo velike mase avstro-nemških čet v dolini Bače in Idrije ter okoli Boveca, Krna in Tolmina, je naznanila svojim podrejenim komandantom, da se zbirajo te čete samo zategadelj, da ubranijo eventualni požuk Italijanov prodrati na tem odseku soško fronte.

Posebno važne informacije o napadu centralnih velesil je podal neki pribegli češki oficir. Izročil je med drugim natančne podatke o načinu ofenzive pri Tolminu. Njegovo poročilo pa so sprejeli Italijani z rezervo na znanje. Enako tudi poročilo dveh romunskih častnikov, ki sta predala Italijanski vrhovni komandi čisto natančni načrt cele ofenzive. V njem so bili točni podatki o razporedbi čet, nalogah posameznih oddelkov, natančni čas napada in način istega ter vse čete, ki so prišle pri napadu v poštev.

Namesto, da bi del fronte, kjer je bil projektiran glavni napad centralnih velesil utrčil in ojačal, so ga še oslabil s številne čete in baterije, ki so jih poslali na Tirol-

ske. Tako je bil podan centralnim četam ugodni moment, ki je mnogo pripomogel k njihovem uspehu, katerega so dosegli pod odločno komando svojih voditeljev.

(Dalje prihodnj.)

Arhiv pod stolom.

(Potopisna črtica.)

Najprej moram opozoriti cenj. čitatelje oziroma čitateljce, da ta arhiv ni pod navadnim stolom, ki se piše z malo začetno črko, kar bi pri nas, ki se tako malo brigamo za to, kar se je godilo pred in med svetovno vojno, ne bilo nemogoče. Saj bi morda bilo res najbolje, da bi se marsikaj pozabilo, ko bi ne bilo tako zelo potrebno, da se ne pozabi, kakor to povdarja brat Spicar v igri »K luči«. Ta arhiv je torej »pod Stolum«, pa ne morda zakopan v gori, kakor je bil svoje dni naš kralj Matjaž, in tudi ne tako kakor razni zakladi — dasi je tudi ta arhiv za nas pravi zaklad — ampak je spravljen tako, da ga

lahko najde vsak, ki se zanj zanima. Jaz sem prišel do njega popolnoma slučajno, dasi trdijo nekateri, da na svetu ni nič slučajnega, ampak da ima vsaka stvar svoje vzroke, ki pa so pogosto nam neznani. Recimo, da je bil v tem slučaju vzrok — dež. Kaj se lahko vse ne zgodi zaradi dežja — o tem bi mogli letos letoviščarji, turisti, izletniki in drugi mnogo zanimivega povedati. Jaz sem torej vsled dežja videl arhiv pod stolom. To pa je bilo tako:

S prijateljem Amerikancem sva se napotila na Prešernov dom. Dan je bil lep in vsled žeje, ki je nastala v vlakcu, sva si morala takoj v Lesceh pri Legatu nekoliko odpočiti. Ker sva mislila na Prešerna, sva se spomnila na njegovo pesem: Stoji moravski trg Lesce in sva pre-misljala, kako je prišel pesnik do tega »moravskega trga«. Pa o tem se je, mislim, že pisalo. Mahnila sva jo torej naprej čez tisto lepo leško gmajno, po kateri je hodil tudi mladi Prešeren, kadar je zahajal v Lesce. Mislim, da je ta pot iz

Naš pokret.

Ljubljanska oblast.

ORJUNAŠI! ORJUNAŠICE!

V soboto 15. t. m. priredi Orjuna Vič-Glince svojo veliko vrnico veselice na sokolskem letnem telovadišču. — Naša dolžnost je, da podpremo moralno in materialno to našo organizacijo in to bomo storili, ako jih bomo ta dan posejeli. Po informacijah izgleda, da bo ta veselica ena največjih in najlepših v tej letni sezoni, posebno kar se tiče dekoracijskih del. Ne zamudimo prilike, posetimo v velikem številu brate Vičane, ki so vedno z dehom dokazali, kaj premore njih trdna volja, ako hočejo doseči svoj cilj.

Zdravo!

Orjuna Žužemberk. Tukajšnja kmečka Orjuna priredi dne 23. t. m. svojo prvo veselico prireditelj. Ob 11. uri se vrši javno nacionalistično zborovanje na trgu, na katerem govorijo delegati oblastnega odbora, nakar se vrši obhod. Ob 15. uri veselica v sokolski dvorani združena s koncertom, šaloigro, plesom, šaljivo pošto itd., itd. Sodeluje ljubljanska godba. Vabimo vse Orjune naše oblasti, posebno pa še one iz Dolenjske, da nas ta dna posejijo v čim največjem številu. Tukajšnja prireditev mora postati pravcata manifestacija za državno in narodno edinstvo v središču Suhekrajine in ob Krški dolini. Prijave sprejema mestni odbor Orjune Žužemberk ter daje tudi event, informacije glede potovanja. Brate, ki imajo krog naprosamo, da se udeležijo prireditve v uniformi. Bratje, sestre! Prosimo Vas za udeležbo, da tako pokažemo tukajšnjim našim sovragom svojo moč in nezlomljivo vero v zmago jugoslovenske ideje. Do svidenja Vas pozdravljamo z jugoslovenskim Zdravom!

Odbor.

Orjuna Vrhnika priredi v nedeljo, dne 16. avgusta propagandni pešizlet iz Vrhnike v Žiri. Odhod iz Vrhnike jutri ob 7. uri izpred organizacijskega lokala. Ako bi se

nameraval kdo tega izleta udeležiti, ki ni član Vrhnike Orjune, naj pride v soboto zvečer z vlakom. Vabljeni so sledeče organizacije: Skofja Loka, Železniki, Logatec, Planina, Rakek, Gorenja vas, Poljanska dolina in Žiri.

Za slučaj slabega vremena se vrši izlet naslednjo nedeljo po istem programu.

Mestna Orjuna Ljubljana priredi ob časi ljubljanskega velesejma, v soboto 5. septembra t. l. v areni »Narodnega doma« družabni večer z bogatim sporedom. Na programu je godba, petje, srečolov, šaljiva pošta, kupleti itd. Na to prireditev opozarjamo že v naprej posebno zunanje člane, da se ob tej priliki v čim večjem številu sestanemo.

Sestanka Orjune Št. Jakob-Krakov-Trnovo, ki se je vršila v sredo dne 12. t. m. se je udeležil kot delegat Oblastnega odbora br. Verbič, ki je podal navzočim članom stališče Orjune napram sedanjemu političnemu položaju in očital program dela za bodoče delovanje. Sklenilo se je tudi, da se v kratkem času priredi večja prireditev.

Triglavske Orjune pripravljajo začetkom prihodnjega meseca večjo prireditev, na kar opozarjamo vse bratske Orjune. Natančneje v prihodnji številki.

Sestanek vseh predsednikov in mestnih glavarjev Triglavskih Orjun se vrši v soboto, dne 15. t. m. ob 10. uri dopoldne na Bledu. Kot delegat Oblastnega odbora se ga udeleži br. oblastni čelnik Kobentar.

Pregled delovanja obmejnih organizacij bo izvršil v teku tega in prihodnjega tedna br. predsednik inž. Marko Kranjec, ki bo obiskal in pregledal delo sledečih organizacij in četniških sekcij: Stari trg, Cirknica, Rakek, Hotedrišica, Logatec, Sovodnje, Žiri, Železniki. Ostale obmejne organizacije, posebno gorenjske, pa bodo pregledane tudi v najkrajšem času, na kar opozarjamo že sedaj!

Mariborska oblast.

Sestanek v Murski Soboti. V sredo, dne 5. t. m. se je vršil ob 20. uri v hotelu Dobrai v Murski Soboti sestanek tamkajšnjega članstva Orjune, katerega je vodil podpredsednik brat dr. Farkaš. Na sestanku je govoril oblastni politični tajnik brat Radič Rehar. Sklenilo se je razviti v Murski Soboti in sploh v Prekmurju živahnije propagandno delo.

Sestanek v Ljutomeru. Članstvo M. O. Orjune Ljutomer je imelo v četrtek 6. t. m. zvečer sestanek, na katerem je govoril brat Radič Rehar. Tudi v Ljutomeru in okolici se prične novo delovanje.

Sestanek v Sv. Lenartu v Slovenskih goricah se je vršil v nedeljo 9. t. m. zvečer. Na sestanku je govoril brat Radič Rehar o programu Orjune in drugih aktualnih vprašanjih. Pričakovati je, da se v kratkem pomnože naše postojanke v Slovenskih goricah.

Nova Orjuna Sv. Jurij ob Ščavnici. V ponedeljek 10. t. m. se je vršil v Sv. Juriju ob Ščavnici, rojstni vasi dr. Korošca, sestanek, na katerem je govoril brat Radič Rehar. Po sestanku se je izyolil

pripravljeni odbor, ki pripravi formalno ustanovitev nove Orjune. Za Radičevo rojstvo vasjo je prišla sedaj na vrsto rojstna vas dr. Korošca. Mi gremo naprej.

Nova Orjuna Gornja Radgona. Končno je prodrila naša ideja tudi v Gornji Radgoni, tej nad vse važni obmejni točki. V torek 11. t. m. se je vršil tam dobro obiskan sestanek, na katerem se je po govoru brata Radič Reharja osnoval pripravljajni odbor. Novo postojanko pred vrati neosvojene zemlje pozdravljamo posebno iskreno, ker jo čakajo radi položaja velike naloge.

M. O. Sv. Trojica v Slovenskih goricah. V ponedeljek 10. t. m. je posetil brat Radič Rehar M. O. Orjune Sv. Trojica v Slovenskih goricah, da ugotovi stanje organizacije. Pričakuje se še novo napredovanje tudi na tej točki.

REMINGTON Mod. 12.

brezstični pisalni stroj.

Franc Bar, Cankarjevo nabr. 5. Tel. 407

Lesc v Vrbe najlepša pot v naši domovini. S prijateljem Amerikancem sva bila navdušena, obstala sva večkrat sredi polja in občudovala krasni razgled, ki se odpira potniku na vse strani. Kaj čuda, da se je v tej pokrajini rodil pesnik. Tako sva prišla do Vrbe in obstala pred Prešernovo hišo. Ker je bila zaprta, sva si jo ogledala samo od zunaj, potem pa sva obiskala bližnjega sosedo sv. Marka. Amerikancu ni šlo v glavo, kako je mogoče, da je potniku zaprto tako svetišče. Kakor je Prešernova rojstna hiša, jaz pa sem mu to pojasnil, da imajo ljudje sedaj mnogo dela in da ni toliko obiskovalcev, da bi zaradi njih morala biti hiša vedno odprta. Amerikancu se je to čudno zdelo, toda sosed je rekel, da so odšli ljudje na polje in jih najbrže ne bo kmalu domov. Napotila sva se torej naprej po tistem lepem naravnem drevoredu proti Selu. Hotela sva poslati znanecem nekaj razglednic s Prešernovo hišo ali z Vrbo, pa sva zaman popraševala po njih. Amerikancu se je zelo čudilo, da v

okolici Prešernovega doma ni mogoče dobiti razglednic s Prešernovo hišo ali rojstno vasjo, ki je tako prijazno lepa, da si je skoraj lepše predstavljati ne moremo, a nazadnje je spoznal, da je vse popraševanje zaman. Celo čudilo so se mu, zakaj želi ravno te vrste razglednic. K sreči sva našla vsaj notranjščino Prešernove hiše, ki jo je lani založil »Jug«. Da se je potolažil, sem mu pojasnil, da tudi v Kranju ni bilo razglednic s Prešernovim grobom, da na Muljavi ni razglednic z Jurčičevo rojstno hišo in da je pri nas še mnogo takega in enakega. Tako sva hodila po beli cesti proti Žirovnici in ker je bilo še dovolj časa do vlaka, sva odšla v Moste, kjer je Amerikancu obiskal svojega prijatelja v gostilni »pod Stolom«. Gospod Možina nama je postregel z dobrim vinom in klobasami in začel se je pogovor o ameriških znanjih. Med tem se je zunaj pooblačilo in vsul se je dež. Ko sva prihitela na kolodvor, nama je vlak pred nosom odpihal. Morala sva se torej vrniti in prenočevati »pod

Razpust »Orjune« bi radi dosegli nekateri gospodje v Zagrebu, ki so pričeli z vso intenzivnostjo tretirati to vprašanje in ga iznašati celo pred vlado. To početje teh gotovih krogov »Orjuna« zaenkrat mirno opazuje. Zaveda se dobro, da stoji s svojimi zaslugami pri delu za to državo v neprimerljivi višini napram onim, ki se danes pijani oblasti in vlade zaganjajo vanjo.

Odločno pa mora protestirati proti temu, da se v to vprašanje vlačijo tudi krona, kakor delajo to novopečeni monarhisti okoli raznih hrvatskih listov. Na njih vpitje in rovarjenje se ne oziramo. Toda da bi končavali članke, v katerih zahtevajo razpust Orjune s rečenici: »Da živi hrvatski kralj Aleksander!« to je pa že nekoliko preveč, kajti naš kralj ima, Bogu hvala, dovolj upogleda v naše dosedanje delo in v naše bodoče načrte, da se ne bo dal izigrati na tako smešni in otroški način, kakor si to predstavljajo hrvatski separatistični privrženci Vidovdanske ustave. Politični avijatičarji bodo morda uspeli pri svojih radikalnih sodrugih, toda pri tem visokem forumu pa trdno verujemo, da gotovo ne!

Namere Radiča z narodnimi manjšinami postajajo od dne do dne opasnejše. Za »narodo stran«, ki je obljubljala temeljito izpremembo režima napram Nemcem v Jugoslaviji, je izpregovoril tudi gospodine Radič in pričel obljubljati takozvanim našim narodnim manjšinam razne ugodnosti. Med njimi uvedbo nemškega in madžarskega jezika v urade ter šole. Poleg tega pa v svoji radodarnosti obeta zopetni povratek vseh nemčurjev in madžaronov v državno službo, ki so bili vsled svojega nacionalnega čustvovanja odpuščeni iz državnih služb. Ne vemo, kako si čudežni politični avijatičarji predstavljajo to povrnitev odvzetih pravic narodnih manjšin, uverjeni pa smo, da se kaj takega nikdar ne bo zgodilo. Kajti dokler gible v tej zemlji samo še ena orjunaška pest, se ne bodo povrnil nikdar več časi vitezov Kaltenbergerjev, Skublov, Schwartzov in drugih malih in velikih zatirancev našega naroda; pa makar bi postal abolirani predsednik čudotvorne

Kronika.

mirotvorne republike sam namestnik ali naslednik čike Bajce.

Kakršnen mojster tak pomočnik. Pri zasedanju Društva narodov v Osnovni bo zastopal Jugoslavijo kot delegat tudi znani bivši minister pravde dr. Laza Marković. Njemu je pridružen kot pomočnik Stipica Radič. Ej, vedel je Lazica zakaj je toliko delal pri sporazumu in Radičevem osvobojenju. Kakor kažejo zvezde, zopet ni daleč dan, ko bo Lazica minister, makar tudi v vladi pod predsedstvom velikega avijatičara.

Kaj pa to? Z začudenjem smo opazili te dni na eni izmed reklamnih desk »Alome Company« lepak znane avstrijske tovarne Franck und Söhne, ki ima svojo tovarno tudi v Zagrebu s sledečim napisom: »So sieht das altbewährte Franck Kistchen jetzt aus!« Ne vemo, da li tiči v tem namen ali pomota, na vsak način pa zasluži najstrožjo grajo dotični, ki je zakrivil, da se danes, sedmo leto po osvobojenju, lepijo po Ljubljani samonemski napis!

Slovenska cerkev. V svojem ogabnem boju napram edinstvu in ucvrščenju države uporabljajo mazičljivi advokati slovenskega ljudstva vsa sredstva. Pri njih pobožnem licemerskem partizanskem poslu jim ni dovolj sveta in draga nobena stvar, da je ne bi s svojimi nečednimi početji oskrnili. Njih partizanstvo se ni ustavilo niti pred cerkvijo, ki je danes z vsemi svojimi višje in manjše saržiranimi svečniki samo le še dekla SLS in njenih samopašnih voditeljev. Dobro vedoči, da se ljudstvu odpirajo oči in da je navzlic vsej svoji lakovernosti in dobrodušnosti pričelo spoznavati zablodo svojih prvobornih voditeljev, nastopajo danes zopet s starim in preizkušenim sredstvom geslom »cerkev je v nevarnosti«, ki naj zbegane mase ponovno zbere okoli rušee se SLS. Ker pa je sedaj doba nacionalizma, ki je kakor blažeci dih sredi sedanjih razžarjenih strankarskih strasti objel i že zadnje naše selo, so to pot ti hlinavski trgovci z ljudsko zaupljivostjo nadelj tej cerkvi še epitetom ornans »slovenska«. Ne vemo, kaj bi k temu najnovejšemu nazivu

rimsko-katoliške cerkve dejal pokojni dr. Mahnič. Vemo pa, da je prevzvišeni knezoškoof in lastnik »Slovenca« dr. Anton Bonaventura Jeglič najhujši sovražnik tega naziva, ki ustvarja videz, da cerkev v Sloveniji ni bolj latinska, kakor pa ona v Italiji. Kajti baš dr. Jeglič je onl, ki se danes najbolj protivi uvedbi staroslovenske službe božje v naše cerkve in ki je s svojim nastopom podprtim še po par njemu enakih kapacitet uspaval gibanje jugoslovenskega katoliškega eniskopata za uvedbo staroslovensčine. On je tudi eden glavnih zakulisnih delavcev, ki hočejo spraviti vprašanje staroslovensčine pri sklepanju konkordata na mrtvo točko in desavuirati vlado, ki zahteva to kot predpogoj podpisa konkordata. Mi bi ne posvetili temu vprašanju tolike pozornosti, ker se nas v bistvu prav malo tiče, katere vere so naši ljudje, da ne bi bila nesramnost škofovih črnorizcev pri trgovanju z nauki najboljšega človeka tolika, da mora izzyati odpor i pri najmirnejših opazovalcih te tržnice, ki li nekateri pravijo tudi katoliška cerkev. Da pa potem tudi ni daleč čas, ko bomo tudi Slovenci lahko dejali z Macchiavelijem: »Slovenci se moramo zahvaliti cerkvi in duhovščini, da smo postali brezbožni!«

Italijanska čokolada. Italijani so zadnje čase naravnost poplavlili naš trg s svojo čokolado najraznovrstnejših znamk in firem. Največ te robe nosi naslov »Talmone«, koje lastništvo zelo vneto podpira fašiste in jih plačuje za njih poboje in pokolje nad našim zatiranim narodom onstran provizornih meja. Vsled tega je naravnost ironija, da je našla baš ta firma tako dober trg med Jugoslovenci, ki po zatrdilu gotovih poslovnih krogov razpeča v Jugoslaviji silne množine svoje čokolade. Saj na ta način Jugoslovenci sami finansiramo fašiste in jim gmotno omogočujemo izpade proti našemu narodu onstran Sneznika. meja.

Poleg tega pa obstoja še dejstvo, da imamo baš v izdelovanju čokolade že tako razvito industrijo, ki šteje okoli 12 tovarov, da zamerimo popolnoma brez vsake škode pogrešati uvoz italijanske čokolade. Omenimo naj ob tej priliki samo dobro poznano tovarno »Mirim« čokolade, ki po svoji kvaliteti prav gotovo prekaša polentarske izdelke. Tovarna je izključno v slovenskih in res narodnih rokah, ki ima nastavljene v svojem obratu le Jugoslovence.

Radi tega pozivamo vse nacionalno občinstvo, da preneha kupovati manjvredne vrste italijanske čokolade, najsi je že ta potem »Talmone«, »Bonatti«, »Lejet« ali kakorkoli že imenovana. Italijansko čokolado naj imajo Italijani sami, saj jim bo še prav prišla, ko si bodo z nio sladili svoje grenke ure.

Nacionalisti! Zahtevajte »Orjuno« v vseh javnih lokalih, kamor zahajate!

GALANTERIJA
PLETENINE
KRATKA ROBA

TRGOVCI!

RAZPRODAJA
EN GROS
TRGOVINE
PO IZREDNO
NIZKIH CENAH

H. KENDA
LJUBLJANA
MESTNI TRG 17

Restavracija
Ljubljanski
dvor

najmodernejša urejena in
oskrbovana. Izborna kuhinja. Najboljša domača in
inozemska vina.

Pristni teran.

Vsak dan morske ribe.

Stolom«. Zvečer se je naš pogovor nadaljeval in ker smo govorili o delu naših Amerikancev za osvobojenje domovine, je princel gospod Možina od nekod lepo urejen arhiv, v katerem je zbran skoraj ves material o delovanju naših rojakov za časa svetovne vojne v Ameriki. Marsikaj se je med tem že zgubilo, nekaj časopisov so menda porabili za zavijanje — a mnogo je še ostalo. Gospod Možina je stenografiral in potem prepisal na pisalnem stroju mnogo govorov, ki so se govorili na raznih zborovanjih, zbiral je iztržke iz listov in razne proklamacije — tako da nam je ohranil dragocene spomine na boje za naše osvobojenje. Listali smo dolgo po raznih izjavah, člankih in drugih dokumentih, ki kažejo, kdo je delal za našo stvar in kdo je deloval proti nam. Tu se jasno vidi, s kako brezvestnostjo je skupina plačanih slovenskih ljudi agitirala proti slovenski narodni zvezi s svojim republikanstvom in uničevala naše skupno delo v Ameriki, kjer je bila najlepša prilika, da so naši

ljudje mogli govoriti svetu o naši narodni volji. Saj je g. E. Kristan rekel n. pr., da če ne bo republike, je vseeno, če ostanemo pod Avstrijo in še druge take izjave kažejo, kako so skušali nekateri zasmehovati naš narodni program, za katerega so se borili idealni borci v Ameriki in ki ga je sprejela velika večina naših izseljencev.

Ves ta arhiv našega narodnega dela v Ameriki leži »pod Stolom«. Bilo bi zelo važno, da bi prišel na dan. V Beogradu zbirajo podatke za zgodovino našega osvobojenja. Arhiv »pod Stolom« bi tvoril precejšen del te zgodovine. Zato sem opozoril nanj — dolžnost drugih je, poskrbeti za to, da dragoceni material g. Možine pride na pravo mesto in čim prej mogoče tudi pred našo javnost.

Kupujmo in podpirajmo izvrstno
Kolinsko cikorijo
domači izdelek.

RADIO aparat. RADIO materijal.

Ta aparat stane 750 Din.

Sprejem vseh evropskih postaj zasiguran. Elektromaterijal, motorji, svetiljke.

PO CENI! ELEKTRO-COMPAGNY PO CENI!
d. r. o. z.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25.

Naša lesna industrija na ljubljanskem velesejmu. Slovenska lesna industrija prehaja v stadij stagnacije in akutne krize. Potreba je, da se ji preskrbi nov konzum in se zainteresira tudi kupce, s katerimi dosedaj še ni bila v trgovskih zvezah. Uprava ljubljanskega velesejma namerava sprovesti v inozemstvu obsežnejšo propagando za obisk letošnje prireditve zlasti iz vidika interesov za lesno stroko. Seveda se pa mora naša lesna industrija na velesejmu skupno primerno reprezentirati in predložiti javnosti njeno zmožnost. Stavil se je predlog, da večje število lesnih

industrijskih podjetij v posebnem oddelku razstavi na majhni ploščini svoje izdelke. Vodili so se že pregovori z uspehom z večjim številom lesnih industrijalcev.

V interesu stvari je, da nemudoma vstopijo v stik s sejmsko upravo vse one lesne tvrdke, ki

imajo interes za to akcijo, nakar se bo sklicala anketa, na kateri bo referiral borzni senzal ljubljanske borze, gospod Pavel Cvenkel.

PERILO moško, žensko, dečje, namizno in posteljno, OPREME za neveste in dojenčke, PERJE IN PUH kupite ceno in dobro pri C. HAMANN, LJUBLJANA, MESTNI TRG 8.

Ukinjenje naknadne trošarine na rum, konjak in likerje.

ESENCE in eterično olje prvovrstne kakovosti izdeluje tvrdka

Destilerija d. d.

prva jugoslovanska tovarna za rum, likerje in esence v Zagrebu.

Glavno zastopstvo in stalna zaloga za Slovenijo

tvrdka

Emerik Zelinka, Ljubljana VII

TELEFON 318.

Celovška cesta šte. 34.

TELEFON 318.

Nudimo naš prvovrstni PORTLAND CEMENT

svetovne znamke **'SALONA' (TOUR)**

Iz naše tovarne v „Solnu“ po izjemno nizki dnevni ceni.

„Split“ d. d. za cement Portland, podružnica v Ljubljani.

SLOGRAD

Slovenska gradbena in industrijska d. d.
Tel. inter. 180. Tel. inter. 180.

Tehnična pisarna LJUBLJANA, Spodnja Šiška, Frankopanska ulica 151.

Izvršuje: stanovanjske hiše, trgovska poslopja, moderne industrijske zgradbe, betonske in železobetonske konstrukcije, vse vrste vodnih naprav na podlagi 26 letnih izkušenj. Specialiteta: železobetonske cevi za vodne naprave in vodovod.

Zastopa: Patent Dr. inž. Emperger-a za izvrševanje konstrukcij iz armiranega betona z litoželeznimi vložki za visoke tlačne napetosti (kakor pri skladiščih, „silo“-mostovih in podobno). Izdeluje: vse vrste tehničnih projektov in statičnih proračunov. Parna žaga.

Poravnajte in obnovite naročnino!

Zahtevajte - POKALICE (Kracher)

Z zažamčeno pristnim sladkorjem, katere izdeluje EMIL MORE, sodavčar, Kette-Murava c. 11. (Martinova c.)

I. PORTLAND-CEMENT

samo prvovrstno blago v vsaki množini v sodih in juta vrečah nudi po najnižji tovarniški ceni

TOVARNA CEMENTA v Zidanem mostu.

Jadranska zavarovalna družba

Tel. št. 937. ustanovljeno leta 1838 (Riunione) Tel. št. 937.

Generalno zastopstvo za Slovenijo: LJUBLJANA, Beethovnova ulica šte. 4 (v lastni palači).

Direkcija za Jugoslavijo: ZAGREB, Natzova ulica šte. 10 (v lastni palači).

Akcijski kapital Lit. 100.000.000.-- Rezervni kapital Lit. 300.000.000.--

SKLEPA:

Zavarovanja zoper požar — zavarovanja zoper vlom — zavarovanja proti razpoki stropa — zavarovanja zvonov — zavarovanja transportov — zavarovanja strojev proti razpoki — šomaž zavarovanja — zavarovanja zoper točo — življenska zavarovanja in sicer: dosmrtna zavarovanja — zavarovanja na doživetje — zavarovanja starostne rente — posamezna neugodna zavarovanja — neugodna zavarovanja otrok — jamstvena zavarovanja.

Podružnice v Jugoslaviji: Beograd, Bečkerek, Novi Sad, Sarajevo, Subotica, Split, Sušak, Ljubljana, Osijek.

Glavna zastopstva v vseh večjih krajih Jugoslavije. Pojasnila in proračuni se dobe brezplačno pri vseh podružnicah.

Naznanilo.

Naznanjam cepj. občinstvu v Ljubljani in na deželi, da sem prejel za poslovedbo v svoji restavraciji v Sp. Šiški gosp. IVANA BLAGNE, bivšega dobroznane gostilničarja pri „Jahaču“ v Kranju.

Zahvaljujem se cenj. gostom za dosedanj obisk in zaupanje ter se priporočam tudi v bodoče z zagotovitvijo, da bodo pod novim vodstvom priznanega strokovnjaka v gostilniški obrti vselej kar najbolje postreženi s pristno kapljico in okusnimi jedmi po najzmernejših cenah.

V nadi na obilen poset se priporočam spoštovanjem

Peter Stepič, veletržec z vinom in gostilničar v Sp. Šiški.

Svojim cenj. prijateljem in znancem ter občinstvu v Ljubljani in na deželi vljudo naznanjam, da sem vstopil kot poslovedba v staroznano restavracijo g. PETRA STEPIČA v Sp. Šiški.

Zahvaljujoč se vsem za dosedaj izkazano mi zaupanje kot bivšemu gostilničarju v Kranju se kar najvljudneje priporočam za obilen obisk ter zagotavljam cenj. goste, da se bom vsak čas potrudil, da jih tudi na svojem sedanjem mestu v polni meri zadovoljim s kar najboljšo postrežbo.

Priporočam se s spoštovanjem

Ivan Blagne, poslovedba v restavraciji g. P. Stepiča v Sp. Šiški.

Naročajte „Pobedo“!

ING. DUKIĆ IN DRUG GRADBENO PODJETJE

LJUBLJANA
BOHORIČEVA ULICA 24

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

Je najmodernejša urejena ter izvršuje vsa tiskarska dela od najprostejšega do najmodernejšega. — Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige. Ilustrirane knjige v eno- ali večbarvnem tisku. — Brošure v malih in tudi največjih nakladah. Časopise, revije, mlad. liste.

Okusna oprema ilustrir. katalogov, cenikov in reklam. listov. Lastna tipnica šolskih zvezkov.

Šolski zvezki za osnovne in srednje šole. Risane, dnevniki in beležnice.

Pozor!

PRESELITEV.

Pozor!

MANUFAKTURNA VELETRGOVINA HEDŽET & KORITNIK, LJUBLJANA

vljudno obvešča, da se bo od 17. avgusta t. l. nahajala v novozgrajenih prostorih v Frančiškanski ul. 4. — Obenem tudi naznanja, da bo za čas ljubljanskega velesejma že popolnoma sortirana z vsem jesenskim in zimskim blagom ter nudi najugodnejšo priliko za nakup in poset velesejma. — Zahvaljuje se za dosedanje ji izkazano zaupanje in naklonjenost ter obenem zagotavlja, da bo mogoče odslej še z večjo pažnjo in natančnostjo vršiti želje in naročila svojih cenj. odjemalcev. — Se priporoča in ostaja z izrazom svojega najodličnejšega spoštovanja ter računa na nadaljnjo podporo in živahno kupčijsko zvezo

HEDŽET & KORITNIK.